

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 10Co/29/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5322202076
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 03. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Amália Paulerová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2023:5322202076.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline ako súd odvolací v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Amálie Paulerovej a členov senátu - sudcov JUDr. Erika Vargu a JUDr. Róberta Urbana, v spore žalobcu - Obec Podvysoká, so sídlom 023 57 Podvysoká 26, IČO: 00 314 196, v zastúpení právne - Advokátska kancelária JUDr. Peter Strapáč, PhD., s. r. o., so sídlom Ul. 17. novembra 3215, 022 01 Čadca, IČO: 50 473 522, proti žalovanému - Y. L. (manž. Y., rod. G.), neznámy, zastúpený: Slovenský pozemkový fond, so sídlom Búdková 36, 817 15 Bratislava, IČO: 17 335 345, o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva, na základe odvolania žalobcu proti uzneseniu Okresného súdu Čadca č.k. 7C/87/2022-36 zo dňa 31.1.2023 takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e v celom rozsahu uznesenie súdu prvej inštancie.

Žalobcovi nepriznáva nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Čadca ako súd prvej inštancie (ďalej aj ako „okresný súd“) odvolaním napadnutým uznesením odmietol podanie žalobcu súdu doručené dňa 12.8.2022 doplnené podaním zo dňa 7.11.2022 (výrok I.). Žalovanému voči žalobcovi náhradu trov konania nepriznal (výrok II.).

2. Konštatoval, že nedostatky žaloby neboli žalobcom ani dodatočne, po výzve súdu odstránené, preto o nej nemožno ďalej konať a rozhodovať. Súd odkázal na záväzné procesno-právne kritériá vymedzené v ust. § 132 a § 133 Civilného sporového poriadku (ďalej iba „CSP“) určujúce aj, že v žalobe každý subjekt musí byť označený takým údajom, ktorý umožní jeho identifikáciu a zabezpečí jeho nezameniteľnosť iným subjektom. Len strohé všeobecné konštatovanie žalobcu, že sa jedná o neznámeho vlastníka zastúpeného zo zákona Slovenským pozemkovým fondom, evidovaného takto na liste vlastníctva nestačí. Obdobný záver prijal v aktuálnej rozhodovacej činnosti v obdobných veciach aj súd vyššej inštancie - Krajský súd v Žiline napr. v uznesení 11Co/318/2018 z 28.3.2019, 10Co/151/2021 z 30.11.2021, 6Co/11/2022 z 28.2.2022, navyše, obdobný záver bol konštatovaný aj v rozhodnutiach Najvyššieho súdu SR napr. sp. zn. 7Cdo/10/2010 zo dňa 31.1.2011, 6Cdo/11/2016 zo dňa 24.2.2016, 7Cdo/238/2021 z 28.2.2022 i v ďalších.

3. V konkrétne súdenej veci absentuje v žalobe riadne označenie žalovaného menom, priezviskom, adresou trvalého pobytu, dátumom narodenia alebo iným identifikačným údajom (§ 133, ods. 1 CSP). Podľa názoru súdu žalobca nevyvinul dostatočnú snahu o zistenie požadovaných identifikačných údajov žalovaného, je nedostatočné šetrenie ktoré vykonal lustráciou v súčasnej registri obyvateľov SR, v súčasnej evidencii obce Podvysoká a v súčasnej evidencii Farnosti Podvysoká, je totiž možné, že žalovaný zomrel, čo by bol dôvod pre ktorý nie je vedený v týchto súčasných evidenciách. Žalobca sa neriadil v zmysle výzvy súdu keď nepredložil ani doklad ktorý bol podkladom pre zápis žalovaného na list vlastníctva, a to Čd. XXXX/XX, ak by žalobca zabezpečil predmetný dokument, bolo by z neho možné zistiť bližšie údaje o žalovanom, aj usúdiť, či ešte môže žiť alebo, či vzhľadom na známu dĺžku

života uvedené sa javí nepravdepodobným. Takéto zistenie súvisí s posudzovaním, či označená osoba majúca byť zastupovaná Slovenským pozemkovým fondom má v čase začatia konania spôsobilosť byť stranou sporu/účastníkom konania. Podľa § 161 ods. 1 CSP v každom štádiu konania je súd povinný prihliadať na to, či sú splnené podmienky za ktorých môže konať a rozhodnúť (ďalej len „procesné podmienky“) a na vady dotýkajúce sa procesných podmienok konania, jednou z takýchto vád je aj nedostatok procesnej subjektivity niektorej sporovej strany v čase začatia konania. Žaloba žalobcu je naďalej neúplná, neurčitá, absentujú v nej podstatné náležitosti vyžadované v § 132, ods. 1, 2 a 3 CSP. Súd poukázal tiež na to, že nemá povinnosť nahrádzať pasivitu žalobcu vlastnou činnosťou, hoc nevylučuje poskytnutie nevyhnutne potrebnej súčinnosti mu súdom v prípade že zaobstaranie údajov je pre žalobcu ťažko dostupné, či úplne znemožnené, avšak i pre tento prípad je žiaduce, aby žalobca preukázal, že pre sťažený prípadne nemožnosť prístupu - teda z objektívnych dôvodov nemohol výzvu súdu splniť. V súdenom prípade žalobca nepreukázal ani skutočnosť, že by právny titul vyznačený na liste vlastníctva u žalovaného nebolo možné predložiť napríklad preto, že nimi nedisponuje ani samotný príslušný úrad (Okresný úrad Čadca, Odbor katastrálny, či Štátny archív v Bytči a pod.).

4. V súhrne uvádzaných skutočností okresný súd podanie/podania žalobcu podľa § 129 ods. 3 CSP odmietol. Zároveň dodal, že právoplatné rozhodnutie súdu o odmietnutí podania nepredstavuje prekážku veci rozhodnutej pre samotný hmotnoprávny nárok žalobcu, čo znamená, že sa žalobca môže v budúcnosti opätovne domáhať zrušenia a vyporiadania dotknutého spoluvlastníctva na základe riadnej/ úplnej žalobe.

5. Analogickou aplikáciou základných princípov v článku 4 ods. 2 CSP rozhodoval okresný súd o náhrade trov konania a za existujúcej procesnej situácie, keď ani jednej strane v spore žiadne trovy nevznikli vychádzajúc zo zásady procesnej ekonómie (v čl. 17 základných princípov CSP) nepriznal žalovanému voči žalobcovi náhradu trov konania.

6. Proti uzneseniu sa odvolal v zákonnej lehote žalobca, domáha sa zrušenia rozhodnutia s vrátením veci súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a rozhodovanie, uplatnil si aj nárok na náhradu trov odvolacieho konania. Rozhodnutie súdu považuje za predčasné, svojvoľné a aj arbitrárne. Tvrdí, že v štádiu začatia konania v zmysle uznesenia konajúceho súdu 10.10.2022 vykonal dostatočné šetrenie za účelom riadnej identifikácie žalovaného. Na predloženie dokumentu Čd vyzvaný nebol, z uznesenia okresného súdu zo dňa 10.10.2022 takáto povinnosť nevyplýva. Na jednej strane súd procesným úkonom ho vyzve, aby si na základe ním vymenovaných prostriedkov zabezpečil také šetrenie, ktorým by mohol dohľadať spoluvlastníka, ktorého nemožno riadne identifikovať, na strane druhej ale súd ho nevyzval výlučne na predloženie dokumentu na liste vlastníctva vyznačené Čd., alebo PKV prislúchajúce k uvedenému spoluvlastníkovi. Konajúci súd netrval na tom, aby on/ žalobca doplnil identifikačné údaje po neznámych spoluvlastníkoch, keďže bez ďalšieho po doplnení podania odmietol žalobu, hoc on/žalobca má za to, že výzvu súdu zo dňa 10.10.2022 naplnil. Poukazuje na odlišný postup Okresného súdu Čadca v inej právnej veci pod sp. zn. 7C/53/2022 zo dňa 27.1.2023 rovnakého senátu, keď opakovane doručoval výzvy o doplnenie, pričom v poslednej výzve zo dňa 27.1.2023 jemu/žalobcovi oznámil, že pripojil do súdneho spisu dedičské spisy po neznámych spoluvlastníkoch, ktorých žiadal prostredníctvom žalobcu identifikovať. Odvolateľovi nie je zřejmý dôvod, prečo senát konajúceho súdu postupuje v obdobných veciach odlišným spôsobom, v jednom prípade totiž dokáže poskytnúť žalobcovi súčinnosť a pripojiť do súdneho spisu dedičské spisy, ktoré vedel sám súd zabezpečiť, pričom žalobca o takúto súčinnosť súd nežiadal a svoje rozhodnutie súd urobil z vlastnej úvahy a na druhej strane v aktuálne súdnej veci žalobu súd odmietol výlučne z dôvodu, že on ako žalobca nepredložil do konania Č.d. a PKV vložku, predložil ale iné dôkazy, tým preukázal aj svoj aktívny prístup a aj, že po neznámych spoluvlastníkoch pátral. Uznesenie súdu je podľa odvolateľa aj v rozpore s nálezom Ústavného súdu SR III.ÚS 2/9/2017 podľa ktorého súd má poznať svoju vlastnú judikatúru a zohľadniť ju bez ohľadu na to, či na ňu samotné strany sporu poukazujú.

7. Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací (§ 34 Civilného sporového poriadku, ďalej iba „CSP“), po zistení že odvolanie uplatnil v zákonom stanovenej lehote na to oprávnený účastník/strana sporu, proti rozhodnutiu ktorému je odvolanie prípustné, viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania v sporovej veci, bez nariadenia odvolacieho pojednávania, uznesenie okresného súdu potvrdil podľa § 387 ods. 1,2 CSP z dôvodu vecnej správnosti.

8. Odvolaniu žalobcu nebolo možné vyhovieť.

9. Žalobca v žalobe o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva za žalovaného označil „L. (manž. Y., rod. G.)“, žalovaný na neznámom mieste zastúpený Slovenským pozemkovým fondom Búdkova 36, Bratislava.

10. Odvolací súd hodnotí postup Okresného súdu Čadca za súladný s ust. § 129 ods. 1 CSP, keď uznesením 7C/87/2022-28 zo dňa 10.10.2022 vyzval žalobcu na doplnenie neúplnej žaloby o riadnu identifikáciu označenia žalovaného podľa § 133 ods. 1 CSP dátumom narodenia, adresou pobytu alebo iným identifikačným údajom, alebo pre účely zidentifikovania predložil dôkazy/doklady, ktoré boli podkladom pre zápis vlastníctva žalovaného (titul nadobudnutia uvedený na LV: Č.d.) a v prípade negatívneho výsledku podporne aj iné dôkazy, napr. záznamy z aktuálnych aj archívnych dokumentov obce/mesta, príslušného farského úradu, katastra, súdu a pod., čestné prehlásenia od najstarších žijúcich obyvateľov danej lokality, prípadne iné. Okresný súd v predmetnom uznesení jednoznačne poučil žalobcu (v zastúpení splnomocneným zástupcom) o tom, v čom spočíva neúplnosť žaloby, ako ju treba aby žalobca odstránil a zároveň bol poučený aj o tom, že ak v určenej lehote podanie nedoplní alebo neopraví súd jeho podanie odmietne.

11. Žalobca hoc na výzvu súdu zareagoval, bol nedôsledný, pretože súdom uloženú povinnosť splnil iba všeobecne - formálne, výzve súdu nevyhovel v celom rozsahu. Žalobca argumentuje v odvolaní, že ho súd nevyzval na predloženie tzv. Čd dokumentu - nemožno ale s ním súhlasiť, pretože súd ho vyzval na doplnenie žaloby aj o doloženie tohto dokumentu - ktorý ako nadobúdaci titul k predmetu sporu je vyznačený na príslušnom liste vlastníctva u žalovaného. Predmetnú listinu nepripojil žalobca ani k odvolaniu, navyše ani netvrdí v odvolaní, že by predmetný dokument mal snahu vyhľadať. Odvolací súd je názoru, že práve z nadobúdacieho titulu (čd. XXXX/XX) je možné zistiť informácie ohľadom stotožnenia žalovaného, o jeho identifikačných znakoch a následne ustáliť či je žijúci, prípadne či je žalovaný neznámy preto, že je nežijúci, už zomrel. Výzvou súdu na doplnenie neúplnej žaloby aj o požadovaný dokument bolo sledované zistiť ďalšie identifikačné znaky žalovaného a tým upresnenie jeho označenia tak, aby bolo možné (aj vykonaním dôkazov podľa § 185 ods. 3 CSP) posúdiť, či žalobcom označená osoba ako žalovaná má procesnú subjektivitu (teda či žije) a či môže súd s takýmito osobami konať.

12. Odvolací súd dáva do pozornosti žalobcovi rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6 Cdo 11/2016 (s jeho právnymi závermi sa stotožnil NS SR ako súd dovolací napr. aj v rozhodnutí sp.zn. 2Cdo 75/2020) ktoré odpovedá aj na otázku zastúpenia SPF v právnych vzťahoch s neznámym vlastníkom. V predmetnom rozhodnutí dovolacieho súdu bolo konštatované: „udržateľnosť označenia Slovenského pozemkového fondu za zástupcu presne označeného (a i v žalobe, i v inom podaní určenom súdu prinajmenšom menom a priezviskom identifikovaného) evidovaného vlastníka len u vlastníkov pozemkov spadajúcich do rámca definície z ustanovenia čl. I § 8 ods. 1 písm. c) zákona č. 180/1995 Z.z., teda len u tých, o ktorých je nepochybné, že existujú (čo u fyzických osôb znamená, že ešte žijú a u právnických osôb, že vznikli a dosiaľ nezanikli) a znakom ich neznámosti je neznámosť ich adresy alebo sídla (prinášajúca problém komunikácie s takýmito vlastníkmi a aj ich bezproblémového zapojenia do súdnych či iných konaní, týkajúcich sa ich nehnuteľného majetku). Takéto označenie ale naopak nemôže prichádzať do úvahy u tých vlastníkov, ktorí nie sú známi vôbec, spravidla preto, že pôvodný vlastník už neexistuje a nie je zrejmé, kto je jeho právnym nástupcom. Každý pokus tvrdiť opak by bol pripustením možnosti vykonania súdneho konania a vydania v ňom i vecného rozhodnutia o predmete sporu aj za cenu neexistencie jednej z podmienok konania, či presnejšie pri zaťažení konania neodstrániteľnou prekážkou, brániacou jeho ďalšiemu pokračovaniu a takto tiež popretím jedného zo základov, na ktorých stojí civilný proces. Je totiž všeobecne známou skutočnosťou bez potreby dokazovania alebo tiež tzv. notoriou, že mŕtva fyzická osoba, ani už zaniknutá osoba právnická, nemajú spôsobilosť mať práva a povinnosti, nadväzne tak nastupuje nedostatok spôsobilosti byť účastníkom konania a ak takáto skutočnosť je tu už v čase začatia konania (na rozdiel od úmrtia fyzickej osoby, či zániku osoby právnickej až v jeho priebehu, za určitých okolností reparačných postupmi podľa § 107 Osp - teraz viď. ust. § 63, 64 CSP) vadu spočívajúcu v snahe o zapojenie takéhoto „subjektu“ do súdneho konania nejde napraviť žiadnym spôsobom, ale pri postavení súdu pred takúto procesnú situáciu musí dôjsť (bez ďalšieho) v časti dotknutej takouto vadou k zastaveniu konania.“ Je zrejmé, že postup súdu prvej inštancie v uznesení v ktorom žalobcu vyzval na doplnenie žaloby o vymedzené náležitosti už vychádzal z rozhodovacej praxe vyšších súdnych autorít.

13. V zhode s názorom súdu prvej inštancie aj odvolací súd uzatvára, že žalobca svoje podanie/podania ani v ich súhrne nedoplnil v celom rozsahu v súlade s výzvou súdu a v súdenom prípade boli splnené podmienky ust. § 129 ods. 3 CSP pre ich odmietnutie. Rozhodovanie okresného súdu v súvisiacom výroku o náhrade trov prvoinštančného konania je zohľadnením existujúcej procesnej situácie.

14. Ďalšie odvolacie argumentácie neovplyvnili vecnú správnosť rozhodovania súdu prvej inštancie.

15. Podľa § 396 ods. I CSP v spojení s § 255 ods. I CSP rozhodoval odvolací súd o náhrade trov tohto odvolacieho konania. Konštatuje, že žalobcovi/neúspešnému v odvolacom konaní nevznikol nárok na ich náhradu a predmetný procesný nárok nevznikol ani strane žalovanej.

16. Toto rozhodnutie krajského súdu bolo prijaté hlasovaním v senáte v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustné dovolanie z dôvodov vymedzených v § 420 CSP.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedených v § 27 ods. I CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody), čoho sa dovolateľ domáha a dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k niektorej z uvedených väd. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada.

Dovolanie sa podáva v lehote 2 mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia uznesenia v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP). Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

Podľa § 429 ods. 1 CSP dovolateľ musí byť zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. Povinnosť podľa § 429 ods. 1 CSP neplatí v prípadoch vymedzených v § 429 ods. 2 CSP.